Ba proletaarinar negedegte!

Buriaad-Mongoliin

YNEN

b) namiin B-M. moskom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. ebleliin zebleliin emenees eder byri ulireigdene — slide garça baina.

1933 on Dekaabri 22

№287(1145)

Zakika yne
1 sariin 2 tek. 20 m.
3 sariin 7 tek. 50 m.
6 sariin 15 tek. 1 ziliin 30 tek. nezeediin yne 10 menge

YNENII Redaagciin AADRIS:
Центросоюзная, 19.
№ телефонов: редакто. р-344, секретаря-323.

Өeriingөө kubiskaliin ulas teriin gaвijaata coliigi, өeriingөө komuniis yzeliigi, өeriingөө aminii baidaliin orşol ba udkiigi өmөөrnөв

Namiin ketelberiiin şine meetodiin ilaita

ışaalgiin ziliin tөsөb K dotor gyiced ba bol ld dyyrgegdebe. Taba ga cag dotor sguu çu go dyyrezei. Kubiska ii zilyydees tariaatu ime bogonikon bolzor iime emkitelgeer ekin zilde engergegdebe. engerөgçe ziliin de da tariaa beledkeliin icedkegdesen kizaar liin spiiske dotor zөb ar ba Moskvaagiin mo bol odoo yjede ene iske deere bykii kizaa nozonuud baika juma. riaa beledkel urida zi on mete jireke zildee kabariin tariigiin beled geçen, ton kabar bol zəledəg baisan bol e tariaatuşaalga jeren yysiin saranuudta gy e. Өngөrөgçө zild jasan Ukraina. kolt a dunda Boolgo g. m. tөsөbөө bolzoroo gyicedkeze, namiir in şine meetodiin ty altiigi karuulba.

ii beledkelde socialis kubi 90% şakam bol , engersen 1932 onz ba kolkoozuud 70% san baina. Ene bolte ozuudiin oloçoroso o bişe, ediile kolkooz ziin yiledberi ezleze ine ilalta ba kedee lelmeriin çanar saiza olzo baina. Sovkoo ziin ulastaa triaa 1931 oniikoos 47,5 ba 1932 oniikoos13,7 jikiigi oruulsaniigi mdegleke josotoi. ledkel bol kubiskalaas rdte kezeedee ulas do ii kyçenii kubaan ta ruulza baidag gerel iabeledkel bol kezee edeedeki namiin ke beidelligi gereltyylen dliigi sain muugiigi gedeg baina. Proli tiskalda tariaan tukai tbaç syyliin asuudal d uçarani odoo ke aagiin tariaaçadtai e tukai keregtei koi tere kolboodo proi tariaaçadiigi udari rileke yyrge baika ni ergelziin kamtaral açuudiigi angiaarni abadalaas yndeselne. tariaabeledkel bol iguulaltiin ba angiin eeliin jikeken yjin e gaza egөe. Namiin kuralaas XVII - du kyrter dabaza jiresen pitaliizmiin yndesiigi usadkaka jaaka arga ldolgiin ba tyyntei kamta amzaltatai kedelmeriin zam men.

Odoo ziliin tariaabeledkeliin dyn bol proletaariin digtatuuriin ebderçegyi kyçen, kedelmeriçen beki ba ebderçegyigi baricaa ke namiin zinkeni şugamiin ilan oroilsoniigi dakin dakinaa ger çelene. Niidargaçuud, oportuniistanartai ebceçegyi temecel jabuulza ba taraaçadiin zarim geegdendi sanal zyrçeliigi uigyi ba eceltegyi oilguulamza nebterelgiin kedelmerieer daban ila za mederyylen jireseer nam bol өeriingөө jike keregiigi bolzo ulan çadasan. Kolkooz, sov koozuudiigi emkidkesenees koi şo zil jireke byri tovaariin tal kanii toogiigi jikedkesen begeed namiin XVII dugaar kuralda soveed oron bol delekei deere talka jiketei oronuudiin negen bolon jirezei. Kolkooz, sovkoozuud bol emçiin azaiaar jabaç diiledeke ygei jike tariaa talkiigi egçe gargaza çadaka bolzoi.

Odoo zil bol kedөө azaliin socialiis zamaar kөgzөkiin jike ken karaa bolzo egөne. Ene bol socialiis yiledberiin oronuudiigi nelenkii oloor ekin tyryyn ezel çadasan ba kolkooz toskonii zalaruulan ketelberileke jabatalka şuud, şiidkekii josoor saizuulan çadasan zil juma.

Nөker Staalinii duradkalaar baiguulagdasan MTS iin ulas teriin keltesyydel ba kolkoozuu ketelberileke jabadaliin duuu dunda zyilyydiigi şuud za saka şiidkekii zebseg bolzo egөn baina. Kolkooz sovkoozuu diin ulas teriin keltesyydiin aşaar kolkoozçin ynen şudarguu azaliin telөө temeceze niudar gan ba savataaza kiideg etegee dyydiigi ceberleze çadasan bai na. Ulas teriin keltesyyd gynzgiigeer kolkoozon ntiin dun da orozo çadaba. Eregtei emegtei kolkoozniguudiin edebki en tyrlaazmiigi badaruulba. Yiledberiin byteemze jike bolgokdobtoigo emkidkeze, ulasiin aridaki ujalgaa çag bolzortoni gyicedkyylkiin temecel jabuul za amzalta tullaba.

Kolkoozçon udaarniguudiin kural deere nek. Staalinii çangaa çadaltai gegeen baidalda orogtii gesen loozon keden arbaad mingan kolkooznuudiigi ynen şudarguu azalda edebkitei kanduulza egөөn baina. Azalta өderiin udka çanar keterkei kөgzөөi, azaliin disciipliine bekizebe. Kolkoozin yiledberi deere baisan zizeg berziligiin talaar zabkai jabadalda anka tyryyn çanga cokico egtebe.

Tariaa beledkeliin amzaltada, tariaa ujalgaar tuşaaka gesen kuuli baga bişe tusalasan baina. Urida cagta kedөө gazaraa zanşal bolson „ugtamziin tөsөb" erid çangaar korigdoson begeed tariaa beledkeliin ekilke dutam O eesiin Skadoovskiin rajoonii angi ba tariaaçanii kolbooğiin k telberilegçed, namaar şyymzelegdesen tariaabeledkeliin kuu çan meetediigi dakiaad boskokiigi oroldosonii telөө katuugaar keseegdesen juma.

Syylde urgaciigi kamagaalaka ba geegdeltei temeceke keregte jike olon şine josonuud garaza Ziseelkede: pioneeriin dozoo ruud, obijeesçiguud, dozooriin viiske (karuul karaka teeg), çanariin inspeekce, kooloos tyyl gen—edebygede bol niliin sociatiis zeeride nariaar kandaza kolkoozniin urgaciigi kamagaalan baisan, jikeken kөgzөliin urgaciigi karuulsan kereg men.

Iime kedөө meriin keseltei tariaa tuşaalgiin te өb bolzoroos urid dyyrbe, jike urgaca abtaza kolkoozniguudiin olzo jikedebe kolkoozuud azakuin talaar em bolzo kөgzөbe. Kolkooznuud kereeke keden arbaad mingan bolşoviig kolkoozuud bolzoro bo. Kolkoozniin yiledberide şal gagdasan şine şine erkim sain ketelberilegçed garaba.

Odaa zoriigonuud. Byke kuri asaan tariaagaa gyiced sainaar kadagalaka. Elevaatar, sklaad askaka pyynktenyydte baisan tariaanii jamar kadagalamzatai baisaniigi dakin dakin şalgaza yzeke.

Tariaatuşaalgiigi dyyrgesen bairai byke kyce sanalaa kaba riin tariigada ziseete sainaar beledkeke kedelmeride kan duulka. Kedelmeriin ene ziliin tyreçel deerees medekede bide ner zil jireke byri erkim sain urgaca kylieeke josotoi ba ça takaç bainabdi. Ene bol ganca kan bide komunistiinar ketelberilegçedees bolno. Iime tula kedөө azaltai rajoonuudta na miin 17 daki kuralda beledkeke dee ton buşuu yresenii zasa baiguuika traagtaruudiigi erkim sain çanartaigaar zasaka, kaba riin tariigada moriidiigi beledke ke g. m. baina.

Kolkooz, sovkooz ba MTS byrehde 17 daki kuralda beled keke jabadal bol kabariin tarii zada erkim sainaar beledkeliin soc. mericөө ergeer delge ryylkede baina.

Kolkozniguud kedelmeriçed ba ulas teriin keltesеerkin aa! 17 kuralda yresenii zasa gyice deer baiguulsanaa traagtariin ba kolkoozei azaliin maşiiniin zasaba riigi eceslesenee ba agroteekni giin şine şine amzaltanuudiigi tuilasanaa raaparta egөgtii. Gii cakan oroldolgo keregtei—tiige bol jireke zilde byri jike urgaça byri jike olzo garana.

(Radioogoor abtasan TO„Praavdiin" tyryy biçegees)

Leipcigiin procees deere n. Dimiitroviin kelesen yge

Leipcig, 19 (T). Dimiitroviin kelsen jikeken yge aikabtar an karaltaigaar sonosogdobo ygeni tyryylegçiin zygees keden dakin tasalduulagdaba. Ali olon yje momeentanuudta zaal dotoroo kedelgeen, saişaasan inieeder boino.

Busadiin өmөөrөlgiin miodiigiç korligiç kyrteke duram ygei.

Dimiitroviin kelkenii: „Miniі өmөөrөlgөdө advokaad Villiar diin kabaadakiigi arcagdasani eceste, өөriingөө çadaka zergeer bejee өmөөrөl e geze şiidebeb Busadiin өmөөrөlgiin midiigiç koriigiç kyrteke duram ygei. Toorgleriigi dairaka duramç ygei, minii sanalaar ene kyn өөriingөө өmөөrөgçөdө dairuu çood baina, zygeer Zaakiin ygemetiin өmөөrөlgө kereglenkaar reikstaagiigi galdagça bolzo tologuin caazaar şiidkyyleesaa deere geze sanaaam.

Syydiin tyryylegçe Dimiitroviin ygiigi tasalduulna. Dimiit roviin yrgelzelkeni:

Eris ba katuugaar kelze bainab geze medernem, zygeer mi aii temecel ba baidalç kada aikabtar katuu şiryyn baisan juma. Өөriingөө kubiskaliin ulas teriin gaвijaata coliigi, өө riingөө komuniis yzeliigi, өөriingөө aminii baidaliin orçol ba udkiigi өmөөrөnөb. Iime dee rees, minii duridkal byken ka daa—minii çusan, minii yge byken kadaa—zokilon busiin zemeleltede esergyy gynzegi gaikaliin temdeg men. Ene anti komunis zemele jabadal (reik staagiigi galdalga) bol komunistnuudta tokogdobo. Komunis bolko nadada deede kuuliin Komenteerniin programma, dee de syydem Kominteerniin kina ka komiis men

Proceessiin ekinees koişo syyiin өdөr boltor ynen bişe negeç yge keleze yzee ygeib

Kedii tiime bolboç ene syydte ton ankaraltai ba tomootoigoor kandabab, proceessiin ekinees koişo syyiin өdөr boltor ynen bişe negeç yge keleze yzee ygeib. Өөriingөө asuudalnuudaar ende propagaanda jabuulkiin zoriigotoiç geze nadiigi baadka san baina. Tere tiime bişe. Mii asuudalnuud ba cokoiltonuud (yge kelelgenyyd) zarim propagaandiin nөlөөtө ni magad baibaç, minii gol zorilgo bol Dimiitrov, Toorler, Popoov ba Taaniv gegçed tus tuimarta ali negen kamaaraltai kebertelgeer zemelseniigi buruuşaan ileryylke gesen kereg men baigaa. Enyyniigi Bolgaarida negeç kyn itegekegyi, (kan ulasta eceen kyn itegeke ygei geze medenem. Zygeer, menөө cagta Germaani dotor tiime sanaaçagaanuudta itegeze magad, Tiime tulani koministis nam kadaa iime zemete jabadalda kabodaç ygei, kabaadakii argini josoniç ygei geze todoruulkiigi durlaasam. Kerbee propagaanda tukai kelceke jum boloo bol Geriing ba Geebelsiin ende cokoisoni (yge kelse ni) men propagaandiin şinzetei baisan şuu (zaal dotoroo kedelgeen, inieeldeen) Dimiitrov yrgelzelne: „Nadiigi reikstaagiin galdalgaada zemelsen jabadaltai kolbogduulan sonin biçegyyd dotor bolgaariin arad zonod dobtolzo, nadiigi kaçşan kerzegiin muukai bolgaar, Balkaanii karankui kyn geze nerelsen bai na. Enyyniigi eris zeriķe josotoib. Zebdөө, manai bolgaariin arad zon bol zarim keden busad arad ulasuudta adali kөgzөltiin gөө deede manai ulas teriin kysel sanalnuud, manai daar zon busadaar dooşo bişe. Zer leg amitad ba karşinguud geçemnei bolgaariin faşistanuud men Gebeç, jamar faşistanuud kargaguud bişebdaa...." Syydiin tyryylegçe Dimiitroviigi dakin tasalduulza, Өyygeeree Germaani dotoriin ulas teriin baidal dairalcana bişe abzaç gөze asuuba.

Dimiitroviin yrgelzekeni: „Zemeleigiin aagta dotor Dimiitrov Popoov ba Taaniv gegçed zebsegte vostaaniigi beledkekiin tula Moskvaagaas ilgeegdesen teleelegçed gelçe geze kelegde sen baika juma. Zemeleigiin aagta dotor unşakada: „Kerbee Dimiitrov gem kiisen gazartaa barigdaaç ygei bol reikstaagiigi galdakiin beledkel e jaagaaç baa kabaadalcasan baika juma Өөriingөө sezeg tөryylke ygein tula Dimiitrov bol Miynken kooçoson baina. Dimiitroviin baisan nom debterеyydiin jo soor germaaniin komuniisiin kedelgөөnde kabaadasani iler ne". Ene nilcagai zemelelge li geze yndeselegdesen baika jum

Tyryylegçe bol „nilcagai ze melelge" geke metiin iime ygenyydiigi kereglekе joso ygeiç geze medeeleed Dimiitroviin ygi gi tasalduulba.

Iime zemelelgenyyd komuniistanuudta ekinee açagdaza baina bişe

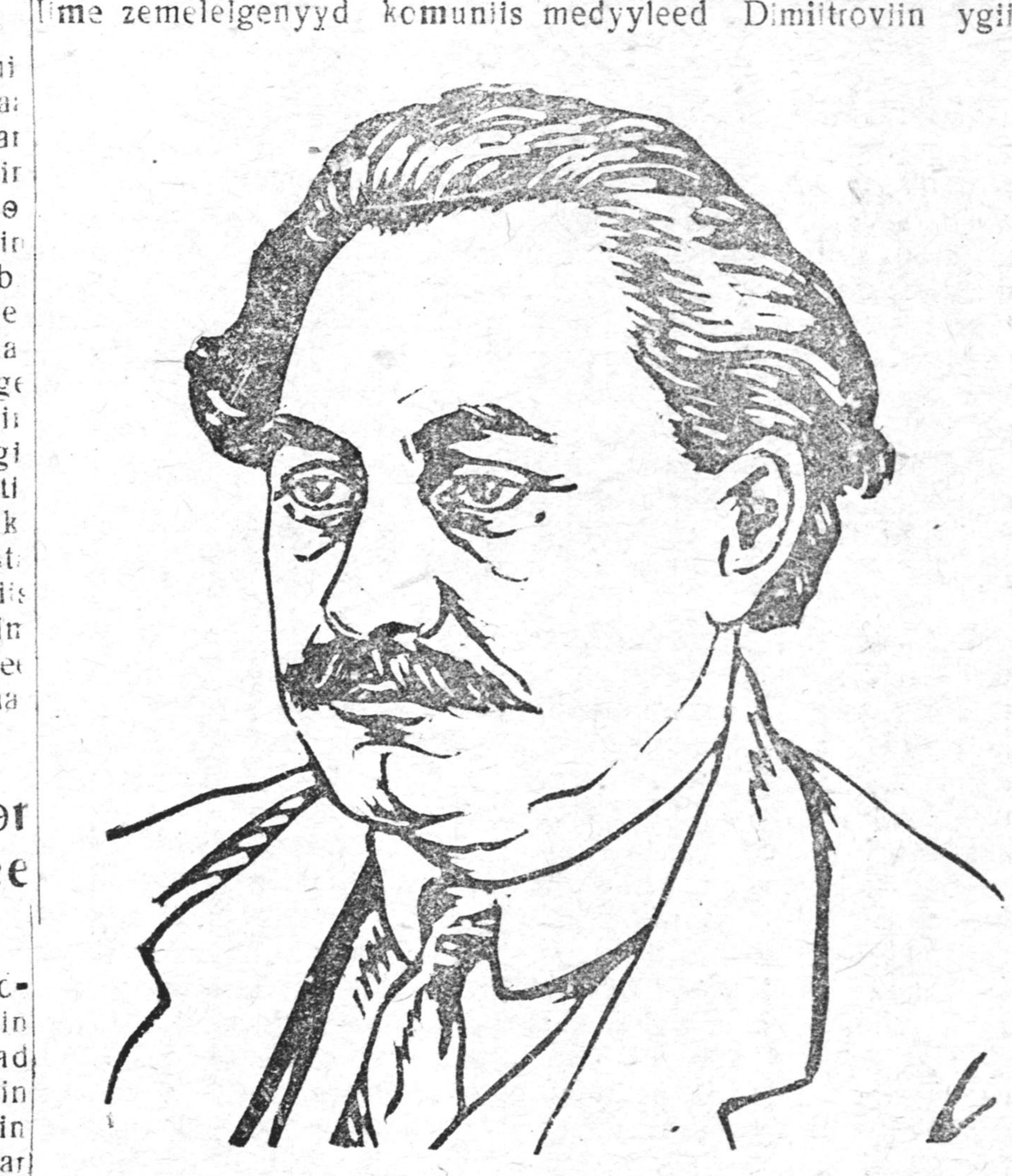
Dimiitroviin kelkeni: „Reikstaagiigi galdasarii an tikomunis yile bol komuniista nuud deere tokogdozo, komu niisii vostaani kiikiin dokioo, germaaniin konstituuciigi sel zyylkiin dokioo bolgon kubil zagdaç san baigaa. Tus teezisiin ucaar ene bykii proceeste an tikomunis (komuniisiigi eser yyceke) şine eqtesen juma Iime zemelelgenyyd komuniis tanuudta ekinee açagdaza bai na bişe. Germaani dotoroo tө mer zamiin sandargaliin sedel gelge bolsoniigi sanaanda oruu laad yzenem. Enyyniigi germaaniin komuniis nam yildebe ge ze byke delekei deere nedeel nedeelieer çime taraasan baina. Tiigeed baitar cagaan kiite Mo tyyşka gegçe enyyniigi yildeşeni ilernesen. Tere kyn barig daza şiidkyylee kamnaldaa. Fran cuuziin prezideentiigi Gorguulo viin alsaniigi saluulaad yzesyyb. Men basa bykii gerenyyd dotor enyyniigi komuniisuudiin yilde sen kereg geze çimee taraagaa san şuu. Gorguuloviigi sovee tiin aagiinta bolgozo yzyylee kamnal. Ynendee, ene keregiigi oroşiin cagaantan emkidkesen ilereesen. Gorguulov—provokatar bol Fraanca ba soveed Kolboonii karilcaagi tasalka gesen sanamzatai baigaasan. Sofiiin syyliigi teseryylke gesen sedel giigi sanuulaad yzesyyb. Ene sedelge bol komuniis kereg bişe. Gebeç enyynde komuni namiigi zemelsen baina. Sofiii syyliigi galdakiin provakaacai (kardalgata) sedelge bol poli ciin emkidkesen kereg"...

Tyryylegçe bol ene kereg tu proceesta kamaaral baika bişe ge medyyleed Dimiitroviin ygii tasalduulba.

Dimiitroviin yrgelzelkeni: „a olon tuimaruud galdalga nuud"...

Tyryylegçe dakin tasalduul ba

Dimiitrov: „ali olon gal tabil ganuud komuniis namiin kyzyy deere açagdadagsan. Tiigee kozomiini yiledberiin ezedii zygees enyyniigi yildesen bai dagani ilerdegsen. Өşөө neg momeentiigi—dokymeentanuu diigi falsiivazuuliigi sanuulaaç yzesyyb. Iime uçaruud toogy olon. „Zinoovjeviin biçeg" ge deg medeeze zyiliiz sanuulaac yzesyyb. Ene biçegiigi Zinoov jev kezeeç biçee ygei juma. Ene bol zoriiuta zokioogdoson bi çeg men baisan. Ene falsiivkii gi aangliin kuuçan yzelten ke delmerçien angida esergyyleneglesen baigaa. Germaanii coo bolson falsiivka—dokymen tanuudiin uçaruudiigi sanuulaa yzesyyb"...

G. Dimiitrov

Germaaniin komuniis namiin daisaad tyyniigi muu mededeg baina

Tyryylegçe bol Dimiitroviigi dakin tasalduulba.

Dimiitroviin yrgelzelkeni: „Reikstaagiigi tuimar bol zebsegte vostaaniin dokioo bolzo өke gesen jum geze ende ba talsan baina. Komuniis nam ba nacionaal socialiizmtai temecekiigi keden zilees koişo beledkesen uldaalsan begeed, nacionaal-socialiistanuudiin zygees zasagiigi gartaa abka yjede, ygei bol mecokiko ygei bol kezeedeg cokiko ygei kojor zam komuniistanuudin emnө baigaa gee Geeriing ende kelsen baina. Komuniis namda tokogdosen teezis bol komuniisiin bişe. Imeşyy, taabarilalga bol germaaniin ko muniis namaa daisad tus ko muniis namaa muu mededegiin yzyylne. 1933 onii fevraali sara da komuniis nam bol koridokiin ajuul dooro baigaa. Germaaniin komuniis nam bol enyyniigi ky leeee, enyyn tukai listoovkonuud ba sonin biçegyyd dotor keleze baisan baina. Ali olon ulas gerenyyde komuniis nam korigdonkoi germaaniin komuniis nam saitar medeze baina. Kedii iime bolboç temecelee yrgelzelseer baina. 1923 onii vostaaniin syyleer bolgaariin komuniis nam korigdoson juma geed biiç, niuucaar kedelmerlee tasalduulal ygei jabuulza 1923 onii urdiinkida orkodoo eseo kyçe tei bolson baina. Germaaniin komuniis nam bol zokistoi sityacin tokioldood baibal kubiskal kiize çadana. Enyyniigi orosiin komuniis namiin turşalga yzyylne. Orosiin komuniis nam bol ulaiaad baigaad tyyniigi çusalgaar merdedeg jumasan. Tiigeed baitar kedelmerçen angi kubiskal komuniis namda oroiluulza zasagaa gartaa abasan baina. Gei maaniin komuniis namiin udaridalga bol,—menөө bygede aldagdaa cokiko gelşyy ali korko gelşyy geke meteer sedkeke argani ygei Niuuca kedel meri kadaa aikabtar olon garza kiigdeg centei, cukarişagyi carmaiitaai zorige idebki gargakiigi erine, ene kedelmerieer tyynii kubiskaliin kyçen bekizene, urdaa baisan zoriigonuudiigi beledkene. Germaaniin komuniis nam saitar medeze baina jumşuu. Germaaniin komuniis nam bol busad komuniis namuud bol Kominteerniin nege ceegcenyyd gelşe geze enyyde nemelceke josotoi.

Dimiitrov bol Kominteerniin ystaaviin ekindygeer praagraftii unşaza egөne.

„Kominteerniin ene miliijoon tootoi delekeidekinii namuud dotor Soveed Kolboonii komuniis nam egel jikeni men. Tere nam bol opoziiciin namiin baidaltai bişe, ba baikaç ygei. Tere jike ulas gerenii negedeliin zon minteern bol busad ulasuudiin komuniis namuudiin udaridalgaada kamta ulas teriin sityaca bai daliigi kelcedeg baina. Kominteern bol korçon zadkaçanii en bişe. Delekeidekinii iime nam vostaani kubiskal kojoroor naa dadag ygei. Iime nam kendete doogoor (inecden) kojoroizon bugalteeriigi mededeg ygei."

„Өөriingөө propagaandiigi aalikanaar yrgelzelegtii" geze Zaak reepiik kajana.

(Yrgelzelni 2-doki niuurta)

Maliin өbelzelge

„Ulaan Voskood" kolkoozto kulaagiin korlol bolzo baina

Өrideni tөrөlkid baisan tula kamag muugaa kalkalna

(tuskai biçegçees) Ziin aimagiin omonii „ulaan voskood" kolkooz bol nam gazariin socialis mal zyylkiin tukai çukalag ton jikeer kazairuulbaina.

1933 onii 5 boltor 161 tologoi in torşo dotor ekood iina.

janvaariin 1-de 120 morin, eberte mal konin 696 tologoi tolgoi baisan baina.

kabariin 5 da aduu eberte mal konin 574 tologoi 4 tologoi boloood

in 16 tologoi, eberte ogoi konin 122 tolo 11 tologoi korooltoo. Ene 161 tologoi son uçar şaltagaan ooronnii kam uudaar jabuulza a yrgelziin brigaada aa kyn byride keregaikaa ygei baisan, ygei baisan egdeg ygei baisan oroonii kampaa

niigi basa muugaar engergezei baina gebel eme maliin 50% oroondo oruulsan baina.

Obelzelgedo beledke kedelmeri odoo duusaa ygei 500 tologoi mal dulaan baira ygei bai na. Odoo zilde 30) ceenteniir өbөө tezeel dutaka baina.

Tus arteelde kulaagiin tegsel te ton jikeer yrgelzelze baina ideke koodiigi geşyytee kubaa kadaa azalta ederiigi karadaç ygei, kyn byygedeede adalikan kubaagaad egeze baidag baina.

Mal azaliin brigadir Dembere liin cerempel gedeg juuç kiike ygei begeed ene jike nojon mete eөreө erketei kyn jabaaz baikaas gadna geşyydiin dunda keryyl şuujaa cag yrgelze kiize jabadag baina. Dembereliin C gegçiin samagani juuç kiideg ygei, ambaaraas kool abça ideed, amarkan ali keseer iş jabadag baina.

Tus kolkooziin 2 pyyd talka kulgailan abaza idesen baina.

MTT—iigi daagça Dembereliin C. gedeg 2 saratai işege kudal daza abaad, ideed, baidag.

Tus arteeliin pravleeniigi ene liin 3 saratai serke jamaatai selgen tus arteeliin jamaagi alaza makaa bolgozo kudaldasan baina. men enyyn tukaiç kolkooziin tyryylegçe Dembereliin A. bol teresen akiin juuç kiikede tyyn ed (tanjç kemzee abadag ygei daldaldaç baina.

„Ulaan voskood" kolkooz tal ka tuşaalgiigi dekaabriin 1 de tөsөbiin 45% dyyrgesen baina. Talka cokiko maşiinaa koroto sedkeleer ebdeze talka cokilgiigi udaaruulza baisan jabadaluud yzegdesen aaina. Talkanii cokil go çanar muutai, talkiigi meteri negeni gargadag baina. Talka çirekegee morin bykenii 12 byyd açaza çiredeg tula toor aalikanaar jabaza baina.

Tus arteeliin moriniigi kyçen Bagsaa bol manaa. Kedelmeriin moriidiigi brigaadada tuşaaza egөөdii ba muugaar karasan kyndeke ygei, kemzee abadag ygei baisanaas arteeliin morido dooşo nikeer muudaasan baina.

„Ulaan voskood" arteeliin aza liigi zonkilogço, pravleeniin tyryylegçe Dembereliin A. mal azaliin brigaadiin Dembereliin C. kyrteli daagça,—gesen bygede kulaagiin tyrlegçe—edebygedee ree aka dyynger jiined kamaatan öөsedee şyymzelke jabadal ba gaza baina. Kolkoozoi zyylke kolkooziin junoada koro kiigçedte kenen tusalamza keregtei ba baina. kulaagiin kabai tukai ku sakika emkinyyd darul ankarka josotoi.

„Bur Ynen" komuuna uriaagiini kylieeze aв!

Selengiin aimagiin Tamçiin somonii „Ulaan Odon" geze kedөө azaliin arteeliin geşyyd bi dener өөriingөө bygediin cug laan deere Başkiiratai merice ke tukai „Kubiskal" komuunii duradkal tukai zeblen kelceeo tus komuunii yyskeliigi to zөb deere toolnobdi. Tedenii gargasan sain yyskeliigi saişaan kylieegeed, manai komuuna bo Başkiiratai mericeede oroko zuuraa өөr deere iimenyyd uja abanamdi gebel:

1. 1934 onii torşo dotor aduu maliin too tologoigi oloşoruu lan eskeze, eberte bodo malaa 12%, konii jamaagaa 20%, ga kaigaa 85% ba aduu moridoo 9,1% begeed bykii malaa 2045 tologoi baisaniigi 2600 tologoi kyrter eskeke.

2. Nirai maliin korol tiigi ali bolood kemzee jaa sagnaz tyynii gakain talaar 5% ba bykii yldegçe maliin talaar 4% doeşөi gargakagyi.

3. Nege ynieenii saaliigi 1933 onii 340 litter baisaniigi orondo 1934 ondo 420 litter kyrter jikedkeke. Konidoo yylteriin saaliigi 40% jikedkeke, men tyyn çilen tuujin bejiin kemzee ba makanii yylteriin maliigi saizaruulka.

4. Nirai maliigi eskesenii tө lөө mengen ba boro bodoliin sagnal olgoko jabadaliigi ton zoklosor jabuulka. Kolkoozçon byken yniieegei kangaza, 1933 ondo yniegyi baidaliigi baidalka.

5. Mal azal deere byteesen azal kedelmeriin çanariin telөө azalta ederiin 20% nemeke ba korooko tukai kuuliigi ton zө gaar jabuulka.

Өөөdiingөө beje deere daa luza abasan ujalganuudiigi daa cagaa şuud bejelyylen gyicedke kiin tula bidener bol kecee koo rondoo socialis mericөө udaarnigçalgiigi engergeeke yndebuud. Mal azaliigi kөgzyylkiin talaar kubiskal ba bişe bi şe tyryylee jabasan kolkoozuu daas gegeegde ygeibdi geze uriaalnabdi.

Kubiskal komuuniin uriaaliin zoor Başkiiratai merilceede orolcoko ba odoo dekeze baidaa socialis mal azaliin udaar ylemze sainaar beledkeliin tula manai kolkooztoi mericeeze Selen Dyymiin „Bur Ynen" ge өөde urinamdi.

Cuglaanii prezidiyym

Gigi

Nөk. Dimiitroviin kelesen ygiin yrgelƶelel

Caaşadaa Dimiitorov bol germaaniiin komuniis namiin zorilgo tukai Kominteerniin Gyicedkomiin XII dugaar pleenymiin togtooloos eşe tataƶa tus zorilgiini ileryylbe gebel: „monpoliis kapitaaliin zygees olon tymen aƶalçadiin aşag tusiigi kizaarlan tonoko jabadalda esergyysyylƶe faşiizmda esergyysyylƶe, cagbusiin dikreedyydte esergyysyylƶe nacionaliizm ba şoviniizmam esergyysyylƶe, milijoon niite aƶalçadiigi elsyylen prolitaariiin internacionallizmiin tөlөө teme ceke zamaar, demanstraaca kiike zamaar bygedeniitiin ulas tөriin staaçkada kyrgeke, social—demokraad niitiigi beje teeşee tatan ezemdekiin tөlөө, profsojuuziin kөdөlmөriiin suladaliigi zaisuulkiin tөlөө temeceke.'

Reikstaagiin tuimar bol vostaani kiikiin dokioo jum geƶe kenç sanaa ygein todorbo

Germaaniiin komuniis namiin zygees faşiisiin digtatuuriin loozungda („gurbadugaar impeeri") mөn tyyncelen social-demokraad namiin loozungda („kojor dugaar respyyblike") esergyylen tabika gol loozung bol kөdөlmөriçөn—tariaaçanii respyyblikiin loozung geke uu ali Aavstri ba busadiin araduudiigi sain duranaasni negedkekiin arga olgomoor Soveed Socialiis Germaaniiin loozung mөn baika josotoi"

Dimiitrov bol mөn Kominteerniin Gyicedkomiin zygees maarta 3 nii өdөr gargasan uriaalan kandaka biçgiigi unçaƶa өgenө. Dimiitroviin kelekeni: „ene uriaalan kandaka biçeg dotor zasagiin tөlөө ceke temeceke tukai togtool ygei şuu. Ene zorilgo Germaaniiin komuniis namiin zygeesç, Kominteerniin zygeesç tabigdasan ygei şuu. Germaaniiin komuniis nam bol prolitaariiin kubiskaliin koinoos çarmaiƶa baisani kendeç ile asuudaliin golni juunda bainab gekede, fivraali 27 do vostaani kiike, zasagiigi bulimtarka jabadal ynekeeree tomilogdoson uu gesen keregte şuu. Bykii gereçenyydiin ilerkeileltenyydees eşe tataka ygeib. Zygeer, reikstaagiin tuimar bol vostaani kiikiin dokioo jum geƶe cagaan kiited—niitiin karşa etgeedyydees bişe kendeç sanagdaa ygeini syydiin mөrdөlgөөr todorbo. Zasagiin gaƶariin kariuucalgatai niuurnuud bol fevraali 27 28 da komuniisiin vostaani bolkoo baigaa jum geƶe sanaa ygeini arcaşagyi todorbo. Enyyn tuşaa bi ali olon asuudalnuudiigi ilangajaa Geeller, aldarta Karcano (ineeden) gegçedte ba poliiciin çinoovniguudta tabisan bainab. Tedener bygede, komuniisiin vostaani bolkoo baigaa jum geƶe juuç duulaa ygeibdi geƶe kariuucasan baina.

Өcөgdөr kada advokaad Zeifert bol ulas tөriin tomootoni dunda tere yjede vostaani bolkiigi kylieesen kyn baigaa ygei geed, reikstaagta tuimar bolsonii medeegi Grilng ba Geebels gegçed abkadaa itegee ygeisen geƶe zaalcan baicaalta kiisen baina. Tuimariin bolmsoor 1933 onii fevraali 28 da gargagdasan zasagiin gaƶariin gurbadudaar niuuca dekreed ene talaar gerçe bolƶo өgөnө. Tere dikreed dotor, emkinyydiin çөlөө erke tukai, keblel soninii çөlөө erke tukai, niuuriin oiroo kyrteşegyi tukai, baira baidaliin oiroo kyrşegyi tukai ba bişe busad tukai konstituuca dotorki tiime tiime zyilnyyd korigdobo gesen baigaa".

Teemees gaƶuudan kolodoboç geƶe medyyleed tyryylegçe bol Dimiitroviin ygiigi tasalduulba.

Dimiitrov: „tabadaki paraagrafiin josoor tus dikereed bol komuniisiin vostaanitai temecekiin tula tunkaglagdasan bişe, kөdөlmөriçөn angiiin emkinyydiigi ygeikiikiin tula, opoziiciin gryyppenyydiin emkinyydiigi ygei kiikiin tula tunkaglagdasani ilerne "

Tyryylegze bol „kөdөlmөriçөn angiiinç bişe, komuniis namiinç bişe" geƶe temdeglen Dimiitroviin ygiigi tasalduulba.

Dimiitrov: „Ene dikreediin yndeseer gancakanç komuniistanuud bişe, mөn tyyncelen social—demokraad ba kristiaanii (şaƶanii) namiin geşyyd—kөdөlmөriçөd kinamƶada abtasgaaƶa tedenii emkinyyd taraagdasan baina. Ene kuuli dikreed bol cag busiin tusagaar baidaliigi tokiooldııulkiin tula keregtei baigaa"...

Tyryylegçe bol „kerbee germaaniiin zasagiigi muuçalan keleƶe orko boloo jum kadatanai ygiigiitnai kaşakam" geƶe keleed Dimiitroviin ygiigi tasalduulba.

Germaaniiin ekonoomikiin udaridagçadiin dunda bytyy temecel

Dimiitrov:

„Ene procees deere nege asuudal ilerkeilegdeegyi yldee. Fevraaliiin syyl bagta yndesenii froontiin laager dunda temecel jabaƶa baisan tiime ulas tөriin sityaca baidaltai baigaa."

Tyryylegçe bol „syydeer olon taa korigdoson keregte dakinaa oroƶo bainata" geƶe keleed Dimiitroviin ygiigi tasalduulba.

Dimiitrov: „ene yndesenii laager dotoodiin temecel bol Germaaniiin ekonoomikiigi ezemdegçediin (bajaçuuliin) dunda bytyygeer jabaƶa baisan temeceltei kolbogduulan jabasan baina. Olon zilde nacionaal—socialiistanariin kөdөlgөөniigi tedken finaansaƶuulƶa baisan Tiissen ba Kryypp kojor ulas oron dotoroo negen tөlөbtө kyçetei zasagiigi togtoogood tedenii garta kamag bykii udaridalgiigi өkө gesen sanaltai baigaa. Ene yjede, komuniis nam bol, nacionaal—socialiistanuudiin zygees kөdөlmөriçөnii kөdөlgөөniigi ygeikiike zabdalga gargaƶa baisaniigi esergyycen kamagaalka keregte kyçee zangidakiin uçaraa negedemel froonto baiguulkiigi oroldoƶo baisan juma. Zarim keden social—demokraad kөdөlmөriçөd kөdөlmөriçөnii negedemel froonto baiguulkiin zailaşagyigi medeƶe baigaasan. Zygee, fevraali ba maarta sarada negedemel froontiigi baiguulka zorilgo bol vostaani bujuu tyynii beledkeliin udkatai ugtaç baisan ygei, karin nacionaal—socialiistanuudiin kizaarlaşagyi şiryyn digtatuuriin priincipiigi esergyyceƶe kөdөlmөriçөn angiigi elsyylkiin udkatai baisan şuu".

Tyryylegçe bol „gancakan Bolgaariiin ulas tөriin baidalaar sonirkonob geƶe taa yrgelƶe keldeg baisan bolboç, mөnөө kelƶe baigaa ygenyydtnai Germaaniiinç ulas tөriin asuudalnuud jike sonirkodogiitnai todoruulna" geƶe keleed Dimiitroviin ygiigi tasalduulba.

Dimiitrov: „Bolgaariiin kubiskalçan tөlөөdөө bykii oron ulasuudiin kubiskaliin kөdөlgөөgөөr sonirkonob, ameerikiinç ulas tөriin asuudalnuudaar sonirkogçob, tyyniigi germaaniiin kiaas ilyy medekeb. Ulas tөriin asuudalnuudaar sonirkodog bolboç, Germaaniiin ulas tөriin keregte kamaaralcagç ygeib Өөriingөө kirko serengiin açaar procees deere olon jumanda suralcabab, olon jumiigi surabab, Olon jumiigi jasaniini kuudasaar medeƶe ababab (zaal dotoroo kөdөlgөөn, ineeden). Tere yjede, yndesenii laager dotoodiin berkeşeelnyydees arad zonii ankaraliigi samaaruulan zailuulkiin, uçaraa kөdөlmөriçөnii negedemel froontiigi ebdekiin uçaraa nacionaal-socialiistanuudta sandargaliin syidkeliin maneevar karegtei baisan baigaa. „Yndesenii zasag" bol keblel soninii çөlөө erkiigi, niuuriin çөlөө erkiigi kuriaan abaar, komuniistanuudiigi esergyyceƶe poliiciin kaşalta gyzeedelge, konclaagernuudiin sisteeme baiguulmaar bişe busadiigi yildemeer dikreediigi tunkaglaka bykii barimtatai baigaa şuu"..

Tyryylegçe bol Dimiitroviin ygiigi tasalduulƶa „Taa ƶaka tuildaa kyreƶe germaaniiin zasagiigi dairan keleke jabadalda oroƶo bainat... Өөriingөө өmөөrөlgөdө oroko josotoit, tere ygei bol tanda cag yleke ygei" geƶe kelebe.

Van-der-Liybbede tusalagçad baisan baigaa

Dimiitrov: „Prokyroor Pariziys bol Van-der Liybbe gegçede tusalagçad baigaa uu ali ygei uu gesen asuudaliigi şiidkesenees zemetediin kubi zaj?a dulduidana geƶe ende medyylsen baina. Bi tyynde ygei, ygei, mingadakin ygei geƶe kariuucaka bainab. Prokyrooriin ene baicanlta zyitei jumantai adalişuug bişe. Egspertiize şinƶelelge ba syydiin mөrdөlgiin yndeseer reikstaagiin cuglaanii zaaldeki galdalga bol doodo dabkariin restooraanii galdalgaas ton ondoo tөrөliin galdalga mөn baigaa geiçe gesen baicaalta kiike uçartai bolnob. Van-der-Liybbede tusalagçad baisan baigaa. Zygeer tedeni Toorglir, Popoov, Taaniv ba Dimiitrovuud bişe. Fevraali 25 da Van-der-Liybbe bol Geninsdoorgdo nege kyntei magad uulƶaƶa, ordonii ratuuşiigi galdaka gesen өөriingөө zabdalga tukai kөөrsөn baigaabza. Teneg Van-der-Liybbe bol doodo dabkariin koridoor dotor gal tabikiin salan sedelgenyydiigi kiiƶe baikadaa, negөөdө tanigdaagyi niuuriigaa nocostoi noitiigi keregleƶe cuglaanii zaaliin galdalgiigi beledkesen tukai medekeç ygei baiƶa bolko (Dimitroviin ene duradkaliigi kelƶe baikada Van-der-Liybbe bol abiaagyigeer nieene. Ene uçar bykii zaaliin ankaraliigi kanduulna). Dimiitrov duugaa çanga bolgooƶo kelekeni: „munkag, jaduu dyliii Faust ene suuƶa baina, Mefistoofelni zugdaƶa ygei bolçoo Geningsdoorgdo Van-der-Liybbe ba ulas tөriin galzuuraliin tөlөөlөgçө, ulas tөriin provakaaciin tөlөөlөgçө, kөdөlmөriçөn angiiin daisadiin tөlөөlөgçө koorondo kolboorol batalagdasan jum"... tyryyylegçe Dimiitroviigi tasalduulna. Dimiitiov: „Akalagça prokyroor Veerner gegçe Van der-Liybbe bol komuniista kyn geƶe ende kelsen baina. Prokyroor bol kerbee Van-der-Liybbe komuniista bişeç bol өөriingөө keregiigi komuniis namiin işag tusada, tyyntei kolbootoi, yiledesen jum geƶe caaşadaa kelsen baina. Ene ton buruu bodomƶo mөn. Van der-Liybbe ken geiçeb? Anarkiista uu, bişe uu? Bişe Van-der-Liybbe bol angiaa aldasan kөdөlmөriçөn mөn, byyntelegçe liynpen prolitaar mөn. Van der-Liybbe komuniista bişe. Delekei deere negeç komuniista, negeç anarkiista Van-der-Liybbed 1 adaliaar syyd deere bejee karuulka ygei. Kerbee ken negen kumuniist ali negen iimeşyyg zemete jabadal kiiƶe orkison baigaa bol, jamarç zemegyi aadla zemetenii suuri deere olduud suuƶa baikadani abiaa ygei yle suukasan. Ygeidaa, Van-der-Liybbe bol tere buruu yile keregiin jabuulgada zebseg bolƶo өgөsөn etegeed mөn baina. Ene kyntei kamtiin temdeg reikstaagiin komuniis praagciin tyryylegçedeç, bolgaariiin komuniistanuudç baiba ygei.

Galdagçadiigi bederke josotoi gaƶartani bederee ygei

Fevraali 28 nii өglөөgyyr Gering bol rekstaagiigi komuniistanuud galgaba geƶe medeecel tunkaglasaniigi sanuulaad yzeke josotoib. Tiike cagta Van-der-Liybbe gegçiin mөriigi mөşkөƶө Geningsdoorgdo oçogdoo ygei. Van-der-Liybbe gegçetei Geningsdoorgdo kamta konoson kyn bederegdeƶe ologdoo ygei"‥ Tyryylegçe bol Dimiitroviigi zogsooƶo „Keƶee өөriin gөө ygiigi dyyrgekee bainat. Zakagyi kelketnai geeçe aka" geƶe kelebe. Dimiitrov Geningsdoorg tukai asuudal tuiliin çukala. Van-der-Liybbetei konoson Vaşiinskii bol oldoo ygei, tyyniigi olko tukai minii duradkal kereggyi deere toologdobo. Noon tyryyledçe aa, kerbee Van-der Liybbe Geningsdoorgdo komuniistatai konoson baigaa kadani mөrdөgdөkө asan beƶe. Vaşiinskiigi bederke jabadal kudalaar jabuulagdaa, galdagçadiigi bederke josotoi gaƶartani bederee ygei. Komuniis namiin zerge dotor bederee. Ene buruu baigaa, ene uçarani ynen galdagça niuurnuudiin zugdaka jabadalda arga olgoson baina Ynen galdagçadiigini bariaa ygeil kadaa, tyynii orondo busadiigi olko geƶe şiidkee"... Tyryylegçe bol „enyyniigi kelekiitnai koriood, өşөө 10 minuuta өgөnөb" geƶe çangaar keleed Dimiitroviin ygiigi tasalduulba.

„Zoboko uu ali ilaka uu, Alka bolko uu ali dyşe bolko uu."

Dimiitrov: „Prokyroor bol komuniistanuudiin bykii ileçelgiigi itegelgyi deere tooloson baina. Ƶişeelebel bii bol Nacionaal—socialiistanuudiin bykii gerçenyyd kudalçad geƶe batalkagyi bainam. Nacionaal—socialiistanuudiin dunda mөn ynen ceke olduudç baidag jum geƶe sananab" Tyryyldgçe bol Dimiitroviin ygiigi tasalduulƶa „iime korotoi baicaaltanuudiigi kiikiigitnai korinob" gebe. Caaşadaa Dimiitrov zemelelgiin gerçenyyd Karvaana, Frejaa, Gelmeefer, Dreeşer ba bişe busadiin ileçelgedyydiigi eris şyymƶelen kelebe. Dimiitrov: „Poliiciin çinoovnig Geeller gegçe reikstaagiigi komuniistanuud cokom galdaa geƶe todoruulkiin uçaraa 1925 ondo keblegdesen debteriin komuniis poemiigi eşe tatan kelesen baina, Geote gegçiin zokiooloos eşe tatakiigi bejee tailbarilanam" Caaşadaa nөk. Dimiitrov bol „zoboko uu ali ilaka uu. Alka bolko uu ali dyşe bolko uu" gesen ygeer dyyresen, Geote gegçiin zokiooloos eşe tatana. Dimiitroviin kelekeni: „Germaaniiin kөdөlmөriçөn angi bol ene cecerkeliigi 1918 ondoç 1923 ondoç ba 1933 ondoç oilgoo ygei baina."...

Ynen galdagçadiigi oloƶo, bidenii suurida suulgaka

Tyryylegçe: „өөriingөө duridkalnuudiigi oruulagtii" Dimiitrov: „Prokyroor bol todorkoiloltonuudiin dutuu uçaraas bolgaarnuud ynenten (zөbtөn) bolgoogdoko josotoi geƶe kelsen baina, enyyniigi bi zөb şөөkө ygeib. Ene bol bidende sezegleke jabadaliigi zaisuulna ygei. Proceessiin bolƶo baigaa cag dotor reikstaagiin galdalganda bidenii jamarç gem ygeimnei torbo. Jime deerees jamarç ceƶeglelte baika ygei baigaaç ygei, baiƶaç çadaka ygei Priigovor tuşaa dooro dursagdasan duridkalnuudiigi oruulnab: zemegyi ba zemelelgiig buruu deere tooloko. Ene kende kabaadakab gekede: Toorglerto, Taanivta, Popoovta ba Dimiitrovto. Van-der liybbe gegçiigi kөdөlmөriçөn angida karşaer kereglegdesen zebƶeg geƶe yzemƶelke. Reikstaagiigi ynen galdasan niuurnuudiigi oloƶo, bidenii suurida suulgaka. Ene procees deere uçaruulagdasan garziigi tedeegeer bytyylgyylke josotoi„... Tyryylegçe bol Dimiitroviin ygiigi cukaltaigaar tasalduulba. Caaşadaa kelelgiini zogsoobo. Dimiitroviin syyliin ygenyydiin zaal dotoroo şaişaaliin needeer ydeşegdebe. Tyryylegçe bol zөblөө kiiseniigee syyl de Dimitroviin ygiigi tasaldasan tukai sonoskono.

Socialiis aƶa yiledberiees angiiin ka etegeedneriiigi bucaltagyi namn

Yiledberi deere angiiin seremƶiigi deere erge

„Odoo yjiiin niudargaçuud ba niudargaçuudiin zamda orogçod bol kөdөө toskonii odoo yjiiin soveedto esergyy karşa etegeedner bolboç, edener jikenkidee „aalikan", „amtatai kan" kynyyd bolson baina. Tedeniigi kolkoozoos koluur bedereke kereg ygei, tedener kolkooznuudta şurgan oroƶo, tend e klodobçiig, aƶaakuigi erkilegçed, nigtalan bodogçod, biçeeciner g. m. tuşaal jabuulƶa baina.." (Staaliin).

Nөk. Staalin bol 1933 ondo BK (b) N iin TK ba TKK-iin janvaariiin kamtarsan pleenym deere „kөdөө toskonii kөdөlmөri tukai" yge kelekedee angiiin daisan kөrkin taagtikaa kubilgasan tukai todo mergeeƶaasani bol gancakan kөdөө toskonii baidalda kabaadaka kereg bişe, karin kotiin aƶa yiledberi deere bolson yzegdelde kabaadalcaka baina şuu.

Syyliin yjede angiiin daisan bolko niudargaçuudiin ylegdelyyd bol kөdөө toskon gaƶaraa kolkooz sovkoozdo şurgakiigi kysekeer yle baran koto gaƶaraa aƶa yiledberide, şine barilganuudta kolkoozçonii bujuu ygeitei dunda çadaltai өmçөtөnii bag nemereƶe şurgan orood tendee yiledberiiigi zadalkiin sedelge kiideg baina.

Ilangajaa odoo kөdөlmөriçөnii dutamag baisan yjiigi keregledeg aƶai. Iimede yiledberiiin orondo bujuu şine barilgada kөdөө toskonoos kөdөlmөriçөniigi elsyylkedee angiiin seremƶiigi deere өrgөkө josotoi baina. Kөdөlmөriiin kyçiigi elsyylgede angiiin karşa etegeedneriigi şurguulka ygein gol arga bol „kөdөlmөriiin kyçiigi elsyylkedee kolkooznuudaas doogovoriin josoor ton emkiteigeer jabuulka" gesen nөk. Staalinii zurgaan zaabarinuudiigi bodoto kereg deereni bejelyylke jabadal mөn bolno.

Tiin odoobo doto baidal deerees abaad yzekede manai zarim yiledberiiin oronuud ba şine barilganuudta kөdөlmөrçөnii elsyylkedee nөk. Staalinii zaabariigi kaƶailgaƶa emkigyigeer ba kolkooznuudaar doogovor ygeigeer, staanca deerees bujuu jiryyl zaiguul kynyydiigi cugluulan abadag baina. Ene meetodoni bol kөdөө suurinaas zugadasan zolibonuud angiiin baisaaii ylegdel etegeedneriin şurgaka jabadalda bolko zam tabiƶa өgөnө.

Ƶişeelebel odoo өdөriin dugaarta tolilogdoson kөdөlmөriçөn biçegçidiin biçegyydee medekede PVRZ iin 4 dygeer proraab deere ivolgiin somonii erkegyi niudargan Baanzyrov gegçe çurgasa orokoor yle baran taabilçag bolƶo şadasan baika jum.

Tyyncilen tipograatiijn aƶaliigi daagça Kleijen, kladavçiig Popoov gegçid angiiin karşa etegeedner baikaar yle baran, tedeniigi yiledberiees tukai kөdөlmөriçөnii laanii togtooson bol kyrter kөdөlmөriee baina.

Ganca ede yleгde Busad yiledberinyyd metiin yzegdelyyd tokiooldodog.

Enyygeer caaşaa bolomoor uu? jaaba boloşogyi. Angiiin da cialiis yiledberide s Yiledberi deere bid seremƶiigi deere yrge karça etegeedneriigi namnakaar yle baran giiin karaşa etegeedn dalanab, tedende kat abka.

Şara K

PVRZ-iin 4-dygeer proraabaas a karşa etegeedneriigi koişolon namnaka

Buriaadiin gigaant — remzavood deere өdөr byri şakamzyg byriees keden oloor kөdөlmөriçөd jireƶe baidag. Kөdөlmөriiin kyçөn өçөө dutamag baina, enyynees koişo өçөө şine şine kөdөlmөriçөd kөdөө nutagiin tariaalangiin talmai deerees kotiin aƶa yiledberiiin kөdөlmөriçөd bolkoor jireke baika.

Tiin angiiin daisan niudargaçuudiin ylegdel etegeedyyd bol zavoodiin barilgada kөdөlmөriçөdiin dutamag uçariigi çukala kereglen kөdөө tariaaçanii bag өmөsөn zavoodiin barilgada şurgaƶa tyynde saad koro kyrgekiin zorilgo tabiƶa ermelƶedeg baina.

Kөdөlmөriiin kyçeniigi ilangajaa kөdөө suurinaas elsyylkedee tuiliin seremƶeteigeer jabuulka baisan josotoi aad karin manai remzavoodiin zarim kөtөlbөrilөgçөd angiiin seremƶe sokordoƶo angiiin daisan bişe kojoriin ilgaagi zөbkөn tanil ygei barilgadaa daisadiigi tabiƶa orkidog baiƶa.

Syyliin yjede şalg de juun ilereeb, 4- raabiin taabil Bainzur bol Deede Ydiin raj giin somonii josotoi ba erkegyi etegeed b

Gadana 4-dygeer p staanca deerees kөd gi elsyyldeg bөgөөd, ajuultai baina gebel giiin daisanii şurgaƶ damƶag ygei aƶai.

4 dygeer proraaviin dөlmөriçөd bol e niitiin miitinge deere erkee kasagdasan an etegeediigi 24 cagiin dotor yiledberiees na ƶe ceke togtool gar na.

Gadana 4-dygeer namiin yyriin sekret sen ygees medekede kyn aƶaglaltatai bain gi darui şalgan yzeƶe barigiin froont deere karşa etegeedneriigi ygeigeer namnaka.

Petro

Togtoogooson... zygeer tereni kyçendee oroo ө

Ajaar yni sentiaabri sariin 5-nii өdөr tipograafiiin profsojuuziin kamtiin cuglaan bolƶo tyyn deeree өөsөdөө ceberlelge tukai asuudal tabiƶa kelcesen aƶai.

Ene өөsөdөө ceberlelge bol jөrө tokiooldoson asuudal bişe karin ulasiin tipograafiiin apparaadta seƶegtei niuuruud baisan deerees iime asuudal garasan baigaa geƶe kendeç ile baina josotoi beƶei. Kөdөlmөriçөd kynii niuur sakil ygei, kurca şyymƶelei tabiƶa kaƶuudaa zergelƶe suusan ba koninii arisa nemerisen karşa etegeedneriigi kairagamgyi uudalan ileryylsen baiƶai.

Jөrө ked ileresen belei gebel, kladovçiig—Popoov M ba mөn Popoovaa gegçed poop lamiin yriner mөnөө tөrөlkidtejee barcaatai.

Naboorçig—L. Oçoriin bol 1929 on kyrter kynii kөlөsө melƶөsөn, niudarganii yri, erkee kasagdasan ba kolkoozoos ceberlegdesen etegeed.

Tiiskelşig—B. Iokviidov gegçe kunzaaça naimaaçanii kybyyn ba proguulçag.

Aƶaliigi daagça—Kleijen gegçe kunzaaçan ba naimaaçan g. m. bişed.

Ede karşa etegeedneriigi socialiis yiledberide bailgaƶa jaabaç ebseƶe boloşogyi.. Iimede uul profsojuuziin cuglaan bolƶo ede angiiin karşa etegeedyydneriigi yiledberiees ene өdөrtө namnaka ba profsojuuziin ebleleesi kөөkө geƶe gojo saikan togtoomƶo gargasan baigaa. Mөnөө uul togtooloni kyçendee oroo uu? ygei Tipograafiiin mestokomiin өmөkөi caarsan doul togtooloni bulagdaad өƶөƶө өmөkirөƶө baisanaa saja oldoƶoi.

Tiin mөnөө kyrter өnөөki Kleijen, Popoov ba busad „kөdөlmөriөө" erkileseer zandaa baina. Ende tede an etegeediin mөnөө ky nii şaltagaan ton il bii gebel, Tipograafii ƶan bol tedeniigi da ƶa baisani ende tod

Kotiin Kөd. Tar. zygees enyyn tukai ralaa kanduulƶa an etegeedneriigi namna yle baran ken tyynii çadiigi katuu keseel tei.

Balta ba Şə

Kamasuuriiin ceek tөsөblin g kelde saad uçaruulna

„Udnarnig" geƶe parakoodiin zasabarida kөdөlmөrileƶө baigaa nөk, Tookarioviin brigaada bo dekaabri sariin tyryyşiin dekaada dotor yiledberi sangiingaa tөsөbiigi araikan 66% gyicedkesen baina, Gebeç ene kugacaa dotoroo aƶaliin byteese 104 proc. debƶesen baina.

Jyynde Tookarioviin brigaada yiledberi sangiin tөsөbiigi gyicedkeƶe çadaa ygeib geƶe asunka bol, tonç egeeliin şaltaanaas bolson baika jum.

Uul brigaadada anka tөsөb zokioozo өkөdөө 4 5 6 zergen yydiin mergezilteinyyd kөdөlmөrilөkөөr karaad ka bөgөөd, bodoto tootoi, tiime mergeƶe mөriçөd kөdөlmөrile karin 2 4 zergiin nyyd miil 3 kyn kөd baika jum.

Ende nөk. Takari gaada tөsөbөө gyice de zemetei bişe, kari —masterskoin admen brigaadiigi kөdөlmөri ced byriidyylee yge bolno. Brigadiir nөk. bol admenistraaciin dentaa ceke duradka bolboç admenistraac kemƶee abaa ygei.

Kojordoki şaltagaa masterskoi kamasuu bolbol çukala keregş ced kangaƶa ugta ça aikabtar jike saad baina

Mikaanig—mastersk de aƶaliin doogovor tor batalagdasan ygei jabadal aikabtaraar baikaar yle baran, u yzegdelyydee usadka m—masterskoin adm jamarç kemƶee abadag na.

Selenge mөrөnii u traansportiin yprav kamasuuriiin ceeke t ankaralaa tabika josoto buzagai jabadaluudiigi çukala.

V. Staali

Mukar-Şiber koonkursiin gazaatai

Erkim sain sverkaasiin tula bykekekolbootiin koonkursa sonoskogdosoor yni bolƶo baina Gebeç manai B M respyyblig dotoroo uul koonkursa bol buzagai jabakaar yle baran zarim aimaguud ba rajoonuud uul koonkursiigi toodog ygei baina.

Odoo Mukar şiberiin rajooniigi abaad yzebel, tende koonkursa bol jaaç ygei muu jabuulagdakaar yle baran jөrөnkii finaansiin kamta ugtalan tasaldasan baina.

BMASSR iin TGK iin prezidiymiin dergedeki koonkursiin respyybligiin ştaabiin zasidaani deere Mukar—şiberiin rajoonii raigyickomiin tyryylegçe nөk. Paatryşiviin ba Karayziin somsoveediin tyryylegçe nөk. Afanaasijeviin iledkelyyd deerees medekede uul rajoon dotoroo koonkursiigi tooiruulan jamarç kөdөlmөri erkilegdesen ygei bөgөөd, jadabaa aimagiin koonkursiin komiis mөnөө kyrter emkidkegdesen ygei, karin raigyickom enyynde joson tedii kandaƶa koonkursiin yyrgiigi ondoo jamar negen komiisada daalgasan baiƶai.

Mukar—şiberiin rajoon dotor karayziin toskon bol tyryy zergiin toskondo toologdodog baika jum. Tiin ene toskon dotor finaansiin şugamaar kөdөlmөri kerzerge jabaƶa bainab gebel dooro dursagdasan gyicedkeliin too gerçilene: kojordugaar tabanziliin neremƶite urislamƶiin mөngөnii oruulga bol toskon dotoroo araikan 23,7% gyicedkegdesen bujuu kolkoozçonoos negeç mөngөn oroson ygei, өmçөtөnөөs 1250 tөk. oroson ba albankaagçadaas 1110 tөk. oroson baina.

Gadana Karayziin tossoveed bol kolkoozçonoos urislamƶiin oruulaltiigi tataka jabadalda namba zasagiin gaƶariin zaabariigi kaƶailgasan baina gebel, kolkoozçonii zakisan urislamƶiin oruulaltiigi kolkoozoosoni tedenii aƶalta өdөriin orondo abkiin sedelge gargasan. Ene bol boloşogyi yzegdel mөn. Kolkoozçon ba өmçөtөnii dunda niitiin nebtereliin kөdөlmөri ugta jabuulagdadag ygei ba finansiigi toirunlan edebkiten elsyylegdesen ygei aƶai.

Ende şaltagaanii koluur bidereke kereg ygei. Rajoonii kөtөl bөrilkө emkinyyd: raikom, raigyickom ene kөdөlmөriigi toodog ygei buzagaigaar gaƶaaçaldag baina.

Mөnөө rajoonii sverkaasa bol erkilegçe ygei baina. Sverkaasiigi erkilegçiigi olko tukai jamarç kemƶee abana ygei. Raigyckomiin tyryylegçe Paatryşev bol „kyn ygei" geƶe josotoi koirog josoor kandana.

BMASSR iin tөb gyickom bol өөriingөө nojaabri negenii togtool dotor erkim sain sverkaasiin tula bykekolbootiin koonkursiigi tus rajoon dotoroo raigyckomiin tyryylegçiner kariuucaka josotoi geƶe ceke ujalgalasan bolboç, tere togtool bodoto aƶal kereg deere ugta bejelyylegdene ygei,

Uçar iime bolkolo ene baidalaar caaşaa negeç өdөr yrgelƶileƶe boloşogyi. Koonkursiin respyybligiin ştaabiin Mukar—şiberiin rajoonii raigyickomdo emkidkeliin şiidkeberi gargaka tukai TGK-iin preziidiymiin urida asuudal tabika gesen togtool ton zөb bөgөөd ene aikabtar udkaçanartai koonkursiigi toodog ygei niuuruud katuu keseegdeke josotoi.

Şara—kaliuun.

Издательства „Бурорвад_а" и „Укэа" Буравт № 32